

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

25 ביולי 2012

492

ו' באב התשע"ב

עמוד

הצעת חוק שירותי רווחה (מענק הסתגלות לנשים ששהו במקלט לנשים מוכות), התשע"ב-2012 282

הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 41) (זכאי בגיל פרישה שיצא את ישראל), התשע"ב-2012 284

הצעת חוק שירותי רווחה (מענק הסתגלות לנשים ששהו במקלט לנשים מוכות), התשע"ב-2012*

- הגדרות 1. בחוק זה -
- "אישור", "לשכת סעד" ו"מקלט לנשים מוכות" - כהגדרתם בסעיף 7(ג) לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954;
- "ילד" - כהגדרתו בסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- "השר" - שר הרווחה והשירותים החברתיים.
- מענק הסתגלות 2. אישה ששהתה במקלט לנשים מוכות, באישור לשכת הסעד או משרד הרווחה והשירותים החברתיים, 30 ימים לפחות, זכאית לאחר יציאתה מהמקלט למענק הסתגלות, ובלבד שבמועד יציאתה מהמקלט כאמור היא לא שבה למקום מגוריה הקבוע.
- סכום המענק 3. (א) מענק ההסתגלות יהיה בסכום של 8,000 שקלים חדשים, ולגבי אישה שילדיה עמה - סכום נוסף של 1,000 שקלים חדשים, עבור כל ילד.
- (ב) הסכומים האמורים בסעיף קטן (א) יעודכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה - יום העדכון) בהתאם לשיעור עליית המדד החדש לעומת המדד הבסיסי; בסעיף זה - "המדד הבסיסי" - המדד שפורסם בחודש ינואר 2012;
- "המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה בחודש נובמבר שלפני יום העדכון;
- "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- מועד תשלום המענק 4. (א) מענק הסתגלות כאמור בסעיף 2 ישולם לאישה לא יאוחר מתום 30 ימים מיום יציאתה מהמקלט לנשים מוכות.
- (ב) בקשה לקבלת מענק הסתגלות תוגש למשרד הרווחה והשירותים החברתיים.
- ערר וערעור 5. אישה שהגישה בקשה לקבלת מענק הסתגלות, רשאית לערור על החלטה בעניין בקשתה בפני ועדת ערר כמשמעותה בסעיף 2 לחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958, והוראות סעיף 2 לחוק האמור לעניין ערר וערעור יחולו, בשינויים המחוייבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

עתודות כלכליות מספיקות, ולעתים אף נוכח הצורך שלה למצוא מקום עבודה חדש.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע ליתן לאישה שיוצאת ממקלט לנשים מוכות ואשר שהתה שם באישור לשכת הסעד או משרד הרווחה והשירותים החברתיים, מענק הסתגלות בסך 8,000 שקלים חדשים, בתוספת של 1,000 שקלים חדשים עבור כל ילד שעמה, ובלבד ששהתה במקלט 30 ימים לפחות. המענק ישולם לאישה בתוך 30 ימים מיום יציאתה מהמקלט, ותכליתו לאפשר לה לשכור דירה ולרכוש מיטלטלין בסיסיים הדרושים לה ולילדיה.

אישה שנמלטה למקלט לנשים מוכות מחשש לחייה, מגיעה אליו לא אחת עם ילדיה ועם רכוש מועט, אם בכלל. השהייה במקלט משנה הן את אורחות חייה של האישה והן את מצבה הכלכלי: בעקבות כניסתה למקלט היא עשויה לעזוב את עבודתה מחשש לחייה או עקב שהייתה במקלט המרוחק ממקום עבודתה, ולמצער לשנות את היקף משרתה.

יציאתה של אישה מהמקלט לנשים מוכות מעוררת קשיים, הן מבחינה רגשית - נוכח קיומו של חשש לחייה והתמודדותה עם חיים ללא בן-זוג, והן מבחינה קיומית וכלכלית - נוכח היותה הורה יחידה ומפרנסת יחידה וללא

* הצעות חוק מס' פ/793/18 ופ/3232/18; הועברו לוועדה ביום כ"ב בשבט התשע"ב (15 בפברואר 2012).

1 ס"ח התשי"ד, עמ' 154.

2 ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

3 ס"ח התשי"ח, עמ' 103.

6. מענק ההסתגלות לא ייחשב הכנסה לעניינים אלה:
 (1) פקודת מס הכנסה⁴, או תשלומי חובה או היטלים אחרים;
 (2) גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980.⁵
7. (א) מענק הסתגלות ישולם מאוצר המדינה באמצעות משרד הרווחה והשירותים החברתיים.
 (ב) תקציב שנתי לתשלום מענק הסתגלות לפי חוק זה ייקבע במסגרת הקצאה לתחום פעולה נפרד בסעיף תקציב משרד הרווחה והשירותים החברתיים, בחוק התקציב השנתי; לעניין זה, "תחום פעולה" ו"סעיף תקציב" - כהגדרתם בחוק תקציב שנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.⁶
8. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של ביצוע ותקנות הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי הערכת מרכז המחקר והמידע של הכנסת, קבעה ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת שהעלות התקציבית של הצעת החוק היא 7.2 מיליון שקלים חדשים לשנה. ואולם, הצעת החוק אינה הצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 33 לחוק-יסוד: משק המדינה, שכן הממשלה נתנה את הסכמתה להצעת החוק.

מוצע לקבוע שהמענק האמור לא ייחשב הכנסה לעניין פקודת מס הכנסה וחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980. עוד מוצע לקבוע כי על החלטת משרד הרווחה והשירותים החברתיים בבקשה לקבלת מענק תינתן זכות ערר בפני ועדת ערר לפי חוק שירותי הסעה, התשי"ח-1958, וזכות ערעור על החלטת ועדת הערר לפי סעיף 2 לחוק האמור.

יוזמים: חברי הכנסת דב חנין, מוחמד ברכה, חנא סוייד, עפו אגבאריה, זהבה גלאון, ניצן הורוביץ, אילן גילאון

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

⁶ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 41) (זכאי בגיל פרישה שיצא את ישראל), התשע"ב-2012*

תיקון סעיף 14א .1 בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, בסעיף 14א(ג) -

(1) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) הזכאי ובן זוגו יצאו את ישראל, במצטבר, ארבע פעמים באותה שנה קלנדרית - בעד כל חודש שבו, במלואו או בחלקו, שהו מחוץ לישראל בפעם הרביעית;

(א) הזכאי ובן זוגו יצאו את ישראל, במצטבר, יותר מארבע פעמים באותה שנה קלנדרית - בעד כל אחד מהחודשים באותה שנה קלנדרית שבהם שהו, בכל החודש או בחלקו, מחוץ לישראל";

(2) בפסקה (2), במקום הסיפה החל במילים "בעד כל אחד מהחודשים" יבוא:

"(א) בעד כל אחד מהחודשים, כולם או חלקם, מהיום ה-73 ועד ליום ה-100 שבו שהו מחוץ לישראל באותה שנה קלנדרית;

(ב) בעד כל אחד מהחודשים באותה שנה קלנדרית שבהם שהו, בכל החודש או בחלקו, מחוץ לישראל, אם שהו מחוץ לישראל יותר מ-100 ימים באותה שנה קלנדרית."

ד ב ר י ה ס ב ר

שהו מחוץ לישראל באותה שנה קלנדרית. נוסף על כך מוצע לקבוע כי לגבי זכאי שיצא את ישראל עם בן זוגו פחות מארבע פעמים באותה שנה קלנדרית, אך שהה מחוץ לישראל באותה שנה לתקופה שבין 73 ימים ל-100 ימים, תישלל הגמלה בעד כל אחד מהחודשים שבהם שהה מחוץ לישראל, ואם שהה מחוץ לישראל למעלה מ-100 ימים, תישלל גמלתו בעד כל החודשים שבהם שהה מחוץ לישראל באותה שנה קלנדרית. התיקונים המוצעים נועדו להקל על אוכלוסיית האזרחים הוותיקים לבקר את בני משפחתם החיים מחוץ לישראל ולקבוע הסדר ראוי יותר לשלילת גמלה עקב יציאה לחוץ לארץ.

בשלב זה לא ניתן להעריך במדויק את העלות התקציבית של הצעת החוק, אולם על סמך המידע שנמסר לוועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת בעת הכנת הצעת החוק לקריאה הראשונה ממשרד האוצר קבעה הוועדה כי העלות התקציבית של הצעת החוק אינה עולה על הסכום הנקוב בהגדרה "הצעת חוק תקציבית" שבסעיף 33 לחוק יסוד: משק המדינה.

חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן - החוק), קובע כי אדם שהגיע לגיל פרישה ומתקיימים לגביו מבחני הכנסה הקבועים בחוק, זכאי לגמלת הבטחת הכנסה (להלן - הזכאי). כמו כן החוק קובע שבהתקיים תנאים מסוימים ניתן לשלול מהזכאי את הגמלה, ובין היתר - אם באותה שנה קלנדרית יצא עם בן זוגו מחוץ לישראל ארבע פעמים או יותר, או אם שהה מחוץ לישראל מעל 72 ימים באותה שנה קלנדרית. שלילת הגמלה כאמור נעשית בעד כל אחד מהחודשים באותה שנה קלנדרית שבו שהו הזכאי ובן זוגו, בכל החודש או בחלקו, מחוץ לישראל, להוציא מקרים מסוימים, כגון מקרה שבו היציאה נועדה לקבלת טיפול רפואי מחוץ לישראל.

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לשנות את התנאים שבהם ניתן לשלול מהזכאי את הגמלה בשל שהות מחוץ לישראל ולקבוע כי הגמלה תישלל החל מהפעם הרביעית שבה יצאו הזכאי ובן זוגו את ישראל, בעד כל חודש או חלקו שבו יצאו את ישראל בפעם הרביעית, ואם יצאו הזכאי ובן זוגו את הארץ יותר מארבע פעמים, תישלל הגמלה בעד כל אחד מהחודשים שבהם

יוזמים: חברי הכנסת זאב אלקין, רוברט אילטוב, אברהם מיכאלי, עינת וילף

* הצעת חוק מס' 4184/18/פ; הועברה לוועדה ביום ט"ז בסיוון התשע"ב (6 ביוני 2012).

1 ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשע"ב, עמ' 233.